

Raadsinformatiebrief

Datum	15 april 2025
Onderwerp	Inventarisatie adequate voetgangersvoorzieningen Helvoirt
Zaaknummer	Z25 - 288279
Documentnr.	UIT/25 - 673886

Inleiding

Tijdens de raadsvergadering van juli 2023, is de motie “*prioritering maatregelen mobiliteitsvisie*” aangenomen. Eén van de punten van deze motie betreft het verzoek om te onderzoeken waar en wanneer de wegen in Helvoirt kunnen worden voorzien van een adequate voetgangersvoorziening. Bij de behandeling van de motie is door het college de kanttekening geplaatst dat er alleen een voetgangersvoorziening wordt gerealiseerd als er vanuit Helvoirt een wens daartoe is. Wij hebben ons daarom bij de behandeling van de motie voor nu beperkt tot het inzichtelijk maken van de wegen in Helvoirt die niet over adequate voetgangersvoorzieningen beschikken en hebben gecheckt of deze wegen in het *Meerjarenuitvoeringsprogramma Openbare Ruimte* (MOR) zijn opgenomen. Tot realisatie van voetgangersvoorzieningen gaan we over als projecten in het MOR gepland staan en vanuit dat project en de gesprekken met de direct omgeving daadwerkelijk de wens voor de voorziening blijkt.

Eerdere besluitvorming

Op 1 december 2022 heeft uw raad de *Mobiliteitsvisie 2035* vastgesteld.

Inhoudelijk

Om te onderzoeken waar en wanneer de wegen in Helvoirt kunnen worden voorzien van adequate voetgangersvoorzieningen, is het van belang om de huidige situatie omtrent de voetgangersvoorzieningen in beeld te brengen. Met de beschikbare data uit het beheersysteem en de fysieke beoordeling van de voetpaden, is een kaart opgesteld met daarin de inventarisatie van de huidige staat van de voetgangersvoorzieningen in de kern van Helvoirt. Deze kaart is als bijlage toegevoegd. De kaart laat zien waar adequate voetgangersvoorzieningen aanwezig zijn (groen), geen specifiek voetpad maar wel de mogelijkheid om te lopen (als een suggestiestrook) (oranje) en locaties waar geen voorzieningen voor voetgangers aanwezig zijn (rood).

Niet alle straten binnen Helvoirt zijn voorzien van adequate voetgangersvoorzieningen. In het verleden zijn hier bepaalde keuzes met de inrichting van straten gemaakt. Binnen Helvoirt zijn veel straten ingericht met zogenaamde suggestiestroken. Dit suggereert een strook voor voetgangers maar deze zijn niet exclusief voor de voetgangers bedoeld zoals een trottoir dat wel is. In de praktijk worden deze stroken ook regelmatig gebruikt voor het parkeren van auto's. Ook kunnen bomen of straatlantaarns suggestiestroken blokkeren.

Tevens zijn er locaties waar voetgangersvoorzieningen wel aanwezig zijn maar deze niet altijd praktisch ingericht zijn. De zijde van de weg waar het voetpad ligt, wisselt waardoor voetgangers vaak een oversteek zouden moeten maken.

Er heeft geen brede participatie op deze inventarisatie plaatsgevonden. De kaart is gedeeld met een zestal medewerkers van de gemeente Vught die in Helvoirt wonen. Zij hebben de kaart getoetst met hun ervaring en bijzonderheden erbij toegelicht. De beoordeling is gedaan door personen die goed ter been zijn. Er is aangegeven dat er op meerdere plekken in het dorp weliswaar geen of beperkte voetgangersvoorzieningen aanwezig zijn maar dat het niet op iedere locatie nodig is om dit te realiseren. Veel van de aanwezige suggestiestroken worden als onprettig ervaren door het zestal. In de directe omgeving van het centrum zijn op veel locaties adequate voetgangersvoorzieningen aanwezig. Op grotere afstand van het centrum zijn minder voorzieningen aanwezig.

De wegen waar nog geen adequate voetgangersvoorzieningen aanwezig zijn, kunnen hiervan worden voorzien als er een herinrichting van de straat plaatsvindt. Het proactief en sectoraal realiseren van voetgangersvoorzieningen is in vele gevallen namelijk niet mogelijk. De openbare ruimte is altijd ingevuld en het realiseren van een voorziening stuit op de aanwezigheid van bomen, parkeergelegenheden, verlichting en loopt soms vast op de breedte van de straat. Dit vraagt een bredere afweging dan uitsluitend een afweging op het verkeersaspect. Op het moment van herinrichten kan aan direct belanghebbenden de keuze worden voorgelegd om een voetgangersvoorziening te realiseren wetende dat dit bijvoorbeeld consequenties heeft voor het aantal parkeervakken of het aantal bomen in de straat. Met de kennis van de consequenties en de onwenselijkheid voor voetpaden kan besloten worden om niet in te zetten op realisatie van trottoirs of loopstroken. Bij het herinrichten kan ook de toets op toegankelijkheid plaatsvinden.

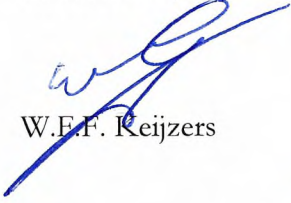
Met het inzicht dat de inventarisatie biedt, kan er bij het bepalen van het MOR prioriteit worden gegeven aan projecten waarbij realisatie of aanpassing van voetpaden gewenst is. Vanuit de inventarisatie komen de Achterstraat, Lindelaan, Martinipad, Hofpad, Julianalaan, Sint Nicolaasstraat en Oude Rijksweg naar voren. In het MOR 2024-2027 is voor Helvoirt alleen een deel van de Achterstraat gepland maar dat betreft niet het gedeelte met aandachtspunten ten aanzien van de voetgangersvoorzieningen. Andere straten waar onderhoud nodig gaat zijn volgen pas later en op dit moment is niet aan te geven welke projecten op welk moment gaan lopen.

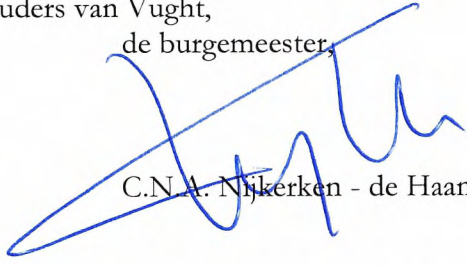
Standpunt / Besluit college van B en W

Het college onderstreept de conclusie dat er op meerdere plaatsen in Helvoirt adequate voetgangersvoorzieningen ontbreken, dat dit het gevolg is van inrichtingskeuzes uit het verleden, dat realisatie van voorzieningen niet overal zonder consequenties mogelijk is en dat mogelijk ook niet overal gewenst is.

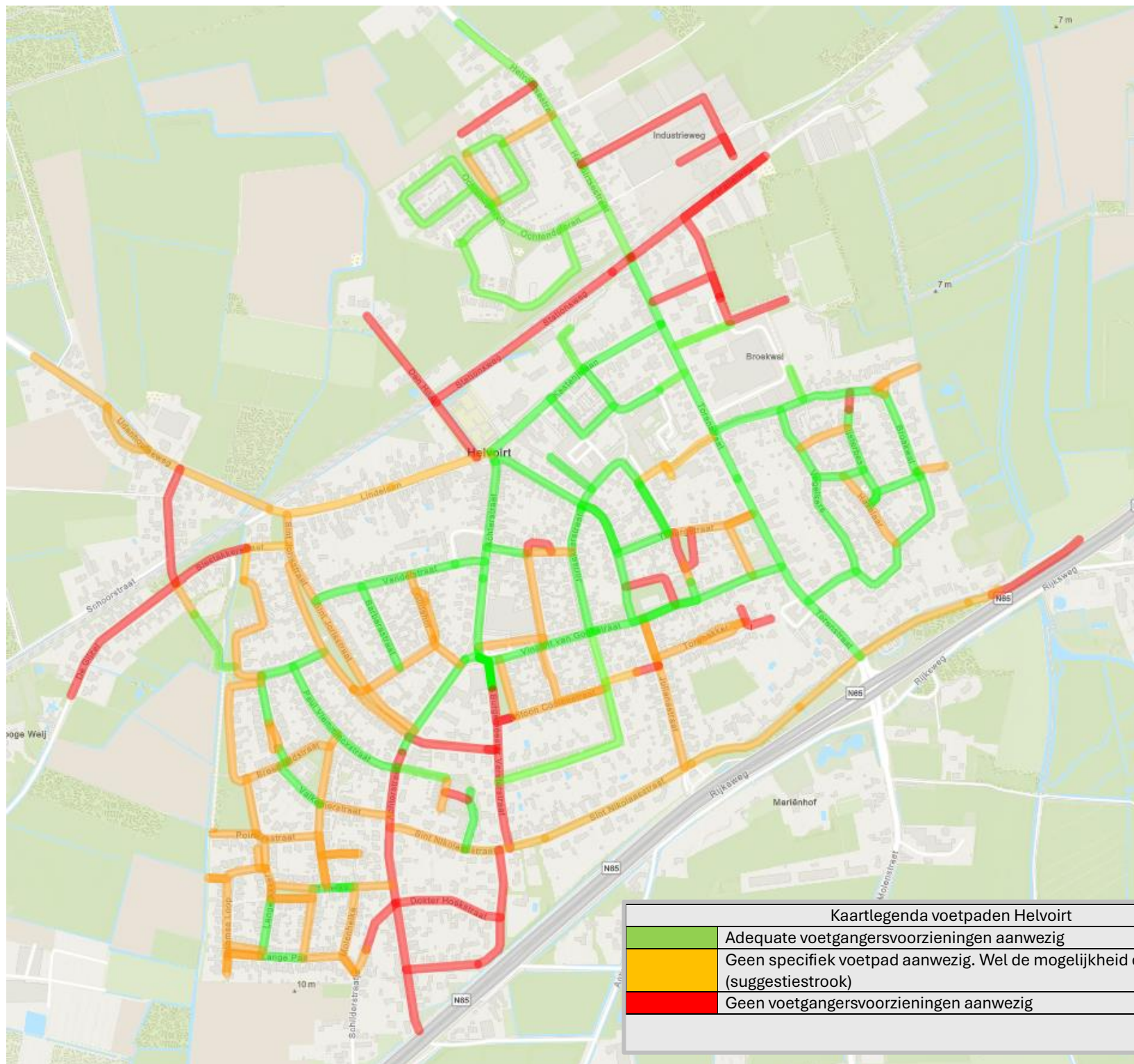
Met de inventarisatie van voetgangersvoorzieningen is inzicht ontstaan in locaties waar precies adequate voetgangersvoorzieningen ontbreken maar wel gewenst kunnen zijn. Vanuit de inventarisatie zien we niet de noodzaak om realisatie van voetpaden naar voren te halen en blijven we bij de werkwijze uit de *Mobiliteitsvisie*. Het aanpassen en/of realiseren van voetpaden doen we in integrale projecten en plannen we met het MOR. Op dit moment zijn echter geen projecten in Helvoirt gepland waarbinnen er aandachtspunten ten aanzien van de voetpaden zijn. Bij toekomstige projecten blijft de kanttekening zoals geplaatst bij de behandeling van de motie in 2023, dat het altijd de vraag is of de belanghebbenden een voetpad wensen, van toepassing. Op moment van planvoorbereiding zal de afweging over het wel of niet realiseren van voetpaden gemaakt worden.

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,

W.F.F. Keijzers

C.N.A. Nijkerken - de Haan

Bijlage(n): Inventarisatie voetgangersvoorzieningen Helvoirt 2025

Voetpadenscan Helvoirt

Tijdens de raadsvergadering van 13 juli 2023 is de motie aangenomen om te onderzoeken waar en wanneer de wegen in Helvoirt kunnen worden voorzien van een adequate voetgangersvoorziening.

Om dit te onderzoeken is het van belang om de huidige situatie omtrent de voetgangersvoorzieningen in beeld te brengen.

Met de data uit het gemeentelijke beheersysteem en de fysieke beoordeling van de voetpaden, is een kaart opgesteld met daarin de inventarisatie van de huidige staat van de voetgangersvoorzieningen in de kern van Helvoirt.

Data beheersysteem;

In het beheersysteem is er sprake van 3 categorieën waaronder de voetgangersvoorzieningen vallen. Namelijk: voetpad, trottoir en voetgangersgebied. De data komt vaak niet overeen met de realiteit. Op veel locaties wordt er aangegeven dat er voetgangersvoorzieningen aanwezig zijn, terwijl dit in veel gevallen niet zo wordt ervaren. Hier staan vaak auto's geparkeerd of het pad is dusdanig smal dat dit niet als prettig wordt ervaren. Om dit overzicht kloppend te maken, is het advies om een fysieke scan in de buitenruimte te ondervinden en de wegvlakken juist in te meten en te categoriseren.

Fysieke situatie;

Vergeleken met de data uit het beheersysteem, ontbreekt het op verschillende delen binnen Helvoirt aan adequate voetgangersvoorzieningen. Binnen Helvoirt zijn veel straten ingericht met zogenaamde suggestiestroken. Hier kunnen voetgangers lopen, maar kunnen ook auto's parkeren. Over het algemeen spreken we in deze situatie dan niet over een strook die specifiek begaanbaar is voor alleen voetgangers. Bovendien worden veel van de aanwezige suggestiestroken als “onprettig” ervaren. De paden zijn smal en er zijn vaak obstakels. Denk aan parkeergelegenheden, bomen of ten behoeve van verlichting. Tevens zijn er locaties waar voetgangersvoorzieningen aanwezig zijn, niet altijd praktisch ingericht. Er zit dan veel afwisseling in de kant van de weg waar het voetpad ligt. Hierdoor moeten voetgangers vaak een oversteek maken.

De kaart;

De inventarisatie is vormgegeven in een kaart. Deze visualisatie laat zien wat we als adequate voetgangersvoorzieningen beoordeeld hebben en deze hebben we in de scan groengekleurd. Daarnaast zijn de straten in de kaart oranje gekeurd waar geen specifiek voetpad aanwezig is maar wel de mogelijkheid om te lopen (suggestiestroken). Er zijn ook locaties waar geen voorzieningen voor voetgangers aanwezig zijn, deze zijn rood gekleurd op de kaart.

Voorbeelden:

Groen:

Oranje:

Rood:

Toetsing beleving Helvoirt;

De kaart is gedeeld met een zestal medewerkers gemeente Vught die in Helvoirt wonen. Hierbij is gevraagd om de kleuren te toetsen met hun ervaring en is de vraag gesteld om bijzonderheden toe te lichten. Verschillende medewerkers hebben aangegeven dat er op meerdere plekken in het dorp geen of beperkte voetgangersvoorzieningen aanwezig zijn, maar dat het niet op iedere locatie nodig is om dit te realiseren. Als je rondom het centrum kijkt, zie je op veel locaties dat er adequate voetgangersvoorzieningen aanwezig zijn. Er kan ook geconcludeerd worden dat hoe verder je van het centrum kijkt, des te minder voetgangersvoorzieningen er aanwezig zijn.

Aandachtspunten medewerkers;

Achterstraat: Het zuidelijke gedeelte van de achterstraat is niet voorzien van een voetgangersvoorzieningen. De behoefte is op deze locatie hoog aangezien hier relatief veel verkeer komt. Zowel voertuigen als voetgangers maken in grote getallen gebruik van deze weg. Op dit moment lopen voetgangers over de rijbaan of in de berm. Hier zou rekening mee gehouden kunnen worden bij een herinrichting van de straat.

Lindelaan: Op veel plaatsen erg smal en ongelukkig om te lopen. Ook is hier sprake van veel wortelopdruk

Martinipad (doorsteek verzorging Levenhof naar Torenstraat): De staat van de weg is niet best (vraagt onderhoud)

Hofpad: Smal profiel en is niet prettig om te lopen.

Julianalaan: Aan beide kanten relatief smal voetpad aanwezig. Beter om hier aan één zijde adequate voetgangersvoorziening neer te leggen.

Sint Nicolaasstraat & Oude Rijksweg: Beide erg smal en ongelukkig om te lopen.

Algemeen oranje locaties: Hierin zijn wel voetpaden aanwezig maar mogen / staan auto's geparkeerd. Bij reconstructies bekijken voor eventueel ander weg profiel. Auto's ergens anders parkeren, waarschijnlijker is dan dat bewoners dan liever geen voetpad willen.

Gesprek wegbeheerder;

De kaart en bevindingen zijn besproken met de wegbeheerder. De wegbeheerder kan zich vinden in de beoordeling die is gemaakt op basis van de inventarisatie en beleving van medewerkers.

Verkeersongevallen;

Er zijn in Helvoirt geen ongevallen geregistreerd waarbij voetgangers betrokken zijn. Aan de hand van ongevalsdata zijn dus geen specifieke aandachtspunten aan te wijzen.

Gepland onderhoud;

Op de meerjarenplanning (MOR) staan nog geen projecten in de kern Helvoirt gepland voor wegen die als aandachtspunt uit deze inventarisatie naar voren komen..

Conclusie

Vraag: Waar en wanneer kunnen de wegen in Helvoirt worden voorzien van een adequate voetgangersvoorziening?

De wegen waar nog geen adequate voetgangersvoorzieningen aanwezig zijn kunnen hiervan worden voorzien als er een herinrichting van de weg/straat plaatsvindt. Deze kwestie kan niet actief worden opgepakt door de aanwezigheid van bomen, parkeergelegenheden, verlichting en de breedte van de straat. Mochten er specifiek wensen zijn vanuit de buurt om op verschillende locaties ruimte te maken voor een voetgangersvoorziening, kan dit worden geïnventariseerd. Het is bij een herinrichting ook altijd de vraag of het vanuit belanghebbenden gewenst is. Indien hier tijdens een herinrichting voor wordt gekozen, zal dit ten koste gaan van parkeergelegenheden of aanwezig groen.

Bij de programmering van het MOR kunnen de aandachtspunten/ wensen ten aanzien van voetpaden meegenomen worden en integraal worden afgewogen.